

Juryrapport ontwerpwedstrijd ecohuisje tuinpark Ons Buiten – Amsterdam

Op zondag 27 juni 2021 vond de jurering plaats van ontwerpen voor een multifunctioneel ecohuisje dat tuinpark Ons Buiten wil toevoegen aan zijn park, zodat er een tuinhuisje bijkomt dat beschikbaar is voor niet-tuinders.

En de winnaar is?

In de eerste plaats willen de juryleden de deelnemers complimenteren met hun inzendingen en hen bedanken voor hun deelname aan de ontwerpwedstrijd.

De deelnemers hebben het de jury moeilijk gemaakt. De inzendingen waren van een hoog niveau en bijzonder inspirerend.

De jury bestond uit:

Paul van Frankenhuijsen – bouwkundige

Olaf Gipser - architect

Hans Krijger – oud-creatief-manager

Jan Kunst – voorzitter Bouwcommissie Ons Buiten

Lukas Sloet - milieudeskundige

Hieronder volgt een beknopte samenvatting van de feedback op de drie projecten, in de volgorde zoals deze zondagmiddag 27 juni 2021 tijdens de juryzitting werden besproken.

Project Jeroen van Pelt

De principiële ruimtelijke opzet van een centrale hoofdruimte met daaraan grenzende secundaire, ondergeschikte ruimten is goed en robuust (ten opzichte van een verdere uitwerking).

De schetsmatigheid van het verdere ontwerp is minder uitnodigend en minder aantrekkelijk, wat tegenstrijdig is met de opgave. Ook roept de gekozen modernistische vormtaal (zwarte en witte kubussen) andere associaties op dan hetgeen wat in de uitvraag gesteld is.

Het project blijft schematisch, ook in relatie tot gestelde thema's (duurzaamheid, verplaatsbaarheid, haalbaarheid).

Samenvatting;

Het voorstel van Jeroen van Pelt wordt door de jury ervaren als een creatieve impressie.

Om tot een goed gewogen eindontwerp te kunnen komen, dient deze impressie verder uitgewerkt te worden.

Project Frank Nederveen/Evert Schriek

De principieel ruimtelijke opzet van een centrale hoofdruimte met daarbinnen gedifferentieerde ruimtes, is goed en robuust.

Het project gaat uit van de vraag naar de haalbaarheid; de eenvoudige en toch spannende ruimtelijke opzet is een juist antwoord hierop.

Als enige van de drie projecten wordt een (waarschijnlijk iets te krap) uitkragend dak voorgesteld, wat voor de bewaking van het thermische comfort binnen (toekomstig mediterraan klimaat buiten), het energieverbruik en een uitnodigende ruimtelijke transitie buiten-binnen zeker zinvol is. Duurzaamheid heeft inderdaad ook te maken met architectonische vorm, dus niet alleen met techniek en materiaalkeuze.

De technische aspecten in relatie tot duurzaamheid zijn goed in het ontwerp verwerkt en hierop is – met name tijdens de presentatie – ook gewezen.

De modulaire opzet van de gevel is interessant.

De ovale, meerzijdige verschijningsvorm is bijzonder en verrassend.

De ovale opzet van de plattegrond in relatie met de kolomvrije, centrale ruimte roept vragen op in relatie tot het budget. Niet dat het onhaalbaar is, maar voor een project, dat met de vraag naar de haalbaarheid begint, had dit aspect nadere aandacht verdiend.

Het project is in het algemeen minder uitgewerkt op drie punten: hoofdconstructie, modulariteit (= de mate waarin de componenten van een systeem kunnen worden gescheiden en gecombineerd, wat de flexibiliteit van het systeem vergroot) en verplaatsbaarheid.

Samenvatting

Het ontwerp/voorstel van Frank Nederveen/Evert Schriek is een realistische benadering op basis van een luchtige, unieke, ovaal-ronde vorm. Het ontwerp is onderscheidend op de punten duurzaamheid en CO2-neutraal en het is met name op die punten goed doordacht. Een compliment voor het ontwerp!

Project Rian Knop/Frank Brouwers

De uitvraag is door de ontwerpers enthousiast bestudeerd en gedetailleerd - met veel liefde en betrokkenheid - uitgewerkt.

De principieel modulaire opzet van aan elkaar te schakelen volumes is interessant vanwege eventuele verplaatsbaarheid en wellicht ook vanwege de ruimtelijke flexibiliteit.

Duurzaamheid, begrepen als criterium van materiaalkeuzes en integratie van milieuaspecten, zijn verregaand en inspirerend uitgewerkt.

Behalve veel lof voor dit professionele ontwerp heeft de jury ook hier een aantal kritische kanttekeningen bij geplaatst:

- In conceptuele opzet en daadwerkelijke uitwerking denkt de jury dat dit ontwerp (indien ongewijzigd) ver boven het budget zou kunnen komen te liggen (hierop komen we in dit juryrapport later terug met o.a. suggesties voor een Plan van Aanpak Voorbereiding en Uitvoering)
- De functionalistische benadering van ruimtevolumen per functie is niet meer eigentijds en staat op gespannen voet met de beoogde maximale flexibiliteit van het paviljoen (wat ook onderdeel is van duurzaamheid, begrepen als criterium van levensduurverlenging).

- Duurzaamheid als criterium voor architectonische vorm is minder overtuigend ingevuld (er is geen rekening gehouden met architectonische vorm in relatie tot thermisch comfort en oriëntatie/westopstelling van de zonnepanelen).

CONCLUSIE

Het ontwerp van Rian Knop/Frank Brouwers is een gedegen en binnen de gestelde randvoorwaarden meer dan voldoende uitgewerkt ontwerp.

Het ontwerp met de daaraan verbonden indeling en het gebruik van originele, duurzame materialen is naast een mooi ontwerp een inspiratiebron voor tuinders. Bovendien zijn de uitwerking en de integratie in het totaalontwerp van de 'bushalte' unieke, waardevolle toevoegingen.

De juryleden hebben voor, tijdens en na de presentaties, de inzendingen individueel beoordeeld op basis van de gestelde randvoorwaarden.

Dit is gedaan volgens een van tevoren vastgesteld systeem van punten toekenning. Daarna heeft er zondagmiddag 27 juni 2021 tijdens een juryzitting een afstemming plaatsgevonden die unaniem de winnaar van de wedstrijd heeft vastgesteld.

Ontwerp Marianne van Lochem

Op maandag 28 juni kwam er nog een inzending binnen van een ontwerpster aan wie de datum van de jurering schriftelijk was meegedeeld. Daar de officiële deadline van de wedstrijd 1 juli was, zijn de juryleden zo welwillend geweest om ook dit ontwerp nog bij de jurering te betrekken.

Naar de mening van de jury gaat het ook hier om een origineel ontwerp dat mooi wordt gepresenteerd, met inzet en betrokkenheid bedacht, ontworpen en geïllustreerd is, maar door de introverte, generieke vorm, sluit het ontwerp minder goed aan op de wens naar een inspirerend project; het is consequent en radicaal, maar ook weinig verrassend en met weinig belevingskwaliteiten voor een publieke of gemeenschappelijke functie. Het project heeft een utilitaristische uitstraling en lijkt meer op een agrarische schuur. Ecologisch bouwen en leven moet niet zonder plezier en verrassing zijn.

Wat de uitwerking betreft en dan met name de punten:

- Buitentoepassing van hout (in het vochtige, Nederlandse klimaat moet hout wel onderhouden worden - tenzij hydro-thermisch behandeld - en het voorstel, om de volledig gesloten lange gevels van takken opgesloten achter kippengas te maken, op een houten buitenwandbekleding, houdt geen rekening met een mooie veroudering en wat hiervoor nodig is);
- Met de lange, gesloten gevels is het project niet alzijdig en gaat niet in op een bepaalde context;
- Door de twee bijna volledig open korte gevels moet de stabiliteit in dwarsrichting nader onderzocht worden; technisch is alles mogelijk, maar het is beter om de principiële vraagstukken, zoals stabiliteit, als ontwerpvrage en niet als technisch probleem te beschouwen

was er voor de jury geen aanleiding om terug te komen op haar besluit om een van de drie ontwerpen die zondag gepresenteerd werden als het winnende ontwerp aan te wijzen.

De winnaar is het ontwerp van Rian Knop van bureau KNOP

Wij feliciteren Rian en Frank met hun ontwerp. De overige deelnemers worden hartelijk bedankt voor hun creatieve en inspirerende bijdragen.

De voorzitter van de jury – Paul van Frankenhuijsen

1 juli 2021

Hoewel de jury extra kritisch is geweest ten opzichte van het project van Rianne en Frank, is men unaniem blij met deze winnaar gezien de inzet en betrokkenheid waarmee aan het project is gewerkt.

Men is er tevens van overtuigd dat 'Ons Buiten' in zijn rol van 'Opdrachtgever' goed kan samenwerken met bureau Rian Knop.

Dat alles geeft een goed gevoel voor het verdere proces en de uitwerking.

Hieronder volgen - zoals in het juryrapport aangegeven - o.a. suggesties voor een Plan van Aanpak Voorbereiding en Uitvoering.

1. Wellicht kan na een eerste overleg tussen opdrachtgever en ontwerpers het ontwerp op basis van de kritische aspecten bewerkt worden op niveau van een schetsontwerp en vervolgens begroot worden door een kostendeskundige.
2. Als dat binnen een aanvaardbaar budget past, kan opdrachtgever de ontwerpers vragen dit schetsontwerp uit te werken tot een voorlopig ontwerp, met aan het einde opnieuw een begroting door kostendeskundige.
3. Als dat ook binnen een aanvaardbaar budget past, kan vervolgens opdracht worden verleend voor een definitief ontwerp, met opnieuw een kostentoets (met eventueel een aanvraag omgevingsvergunning).
4. Een principiële overweging is of een uitvoerende aannemer als zogenaamd 'bouwteampartner' tijdens de ontwerpfasen betrokken zal zijn, met als voordeel de bouwkundige en kostentechnische begeleiding en als nadeel dat daarmee een aannemerselectie op basis van de gunstigste prijs op een later moment wegvalt.

Mocht 'Ons Buiten' in dit komende traject van herbewerking en verdere uitwerking, hierover verder advies nodig hebben dan staat jurylid Olaf Gipser 'Ons Buiten' graag terzijde.

Jurylid Olaf Gipser heeft vanuit zijn praktijkervaring met low-budgetprojecten in een context van natuur (*stadsboerderij Osdorp* voor de gemeente Amsterdam, *Veluwe bezoekerscentrum Leesten* voor Staatsbosbeheer) en hij is goed bekend met duurzaamheidsmaatregelen in de architectuur.

Contactgegevens; Olaf Gipser Architects

A Pedro de Medinalaan 7G, 1086 XK Amsterdam

T +31 20 314 11 95

W olafgipser.com